

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
 1 óra 1:50 K | 1 óra 2 K
 1 évre 18 K | 1 évre 24 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 200.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

A király a nemzethez.

Ő felsége IV. Károly király szövegét közli a hivatalos lap mai száma. A király, a ki meghatva nézte seregei dicsőségét a harcmezőn, a polgárság áldozatkész túszerét, szükségét érzi annak, hogy a béke első jelentkezősére szavát intézze a nemzethez. Együtt örüljön, együtt reméljen vele s ünnepelje az eredményeket, melyeket a Mindenható a közeledő békevel jutalmazni készült.

Az első békekötést. Isten kegyelmének tulajdonítja.

Királyunk e szöveze fenséges hitvallás, mely Istentől reményli a békét. Elhagyja az eddigi sablont, az egységes osztrák eszásárság hagyományát, a szót nem Népeimhez szól, hanem a Nemzetet apostrofálja. Főnként tapintat és szerencsés inspiráció volt, a mi e magában jelentéktelennek látszó, érfelme szerint azonban nagy fontosságú változtatást sugallta.

Nemzetéhez!

Hála a Mindenható kegyelme segítségének, békét kötöttünk Ukrajnával.

Győzedelmes fegyvereink s lankadatlan kitartással folytatott őszinte békepolitikánk megérlelték a tétföntartásunkért vívott védelmi harc első győlmőcsét.

A súlyos megpróbáltatásoknak alávetett nemzetet együtt bízom abban, hogy az első békekötés után mihamarabb az általános béke közönségi a szenvedő emberiségét.

Az Ukrajnával kötött béke hatása alatt rokonérzettel tekintünk ama törökök ifju nép felé, melynek szívében ellenségeink közül először ébredt fel a felebaráti szeretet érzése s amely számos csatában tanusított hősiességet betelölve, bátorságot lelt arra is, hogy jobbik meggyőződését nyíltan és tetteivel bizonyítsa. Mint első vált ki ellenségeink táborából, hogy a most már közös nagy cél mielőbbi elérése érdekében erőkkel egyesítse törekvését.

Ha már az első pillanattól kezdve, a midőn ferkölt elődeim trónjára, léptem, abban a szik laszárd elhatározásban, hogy a

becsületet béke kivívásig végig küzdjük, a népek kényszerű harcot egynek éreztet magamat a nemzettel, még inkább egynek éreztet magamat vele ebben az órában, amikor a cél elérése felé az első lépés megtörtént.

Csodálattal és szerettelejes elismeréssel viselve hős csapataim iránt, melyek majdnem emberfeletti kitartást és paratlan áldozatkésztséget tanusítottak, ugyszintén azok iránt is, kik

odahaza napról napra nem kisebb áldozatot hoznak, teljes bizalommal tekintek a közeli boldogabb jövőbe.

A Mindenható áldjon meg beintézet és kiterítással, hogy ne csak a magunk és hű szövetségeseink, hanem az egész emberiség számára is kivívjuk a béke végleges diadalmát.

1918. évi február hónap 12.

Károly s. k.

Wekerle Sándor dr. s. k.

Az általános béke akadályai

A várakozás és feszültség mind nagyobb a nyugati fronton. Ugyalásuk egy rettenetes de utolsó összecsapás előtt állunk. A kikavargatás megakadályozására törekedtek, azoknak a tárgykára folytatók a szót, egy az ententának, mint a központi hatalmaknál.

A legnagyobb várakozás most állunk és nincs semmi kitérés ennek elkerülésére.

A német birodalmi kancellár kijelentette Lloyd George beszédjére, hogy Németország nagyon jól tudja, mit kell tennie a nyugati fronton.

Anglia kétségbeesésében báns közel fordította az orosz forradalmat. De nem ért célt vele sőt balul ütött ki számára.

Most a csehekkel lértja ellenünk. Legutóbb az a hír is szórt molhatunk, mert hatályát kell hogy veszítse az amnesztia rendelet, amely annyira felháborította az oroszok között bújó száj-hűsöket.

Anglia, tovább keveri a kártyát. A von Európába hadd veskedjen tovább. Neki mindegy, hogy melyik fél gyengül meg jobban? Németország-e? Francia, Orosz, Olaszország vagy a Magyar Osztrák birodalom? Ő mindenik fél gyengülésével csak nyerhet. Anglia, a majd négy éves háborúból máris kivette a maga nyereségét; teljesedése ment régi vágya: birtok állományának a biztosítása. Közé és Franciaország között a doveri szorosban Csajis elfoglalásával biztosította magának, a szorosban a szabád közlekedést. Elgizlalt továbbá a német görög és hisziasai török szigetekt, hogy általuk hathatósan biztosítsa a szuezi csatornát egy északkelet előretörő hajóhad támadása ellen. Hogy száraz földről se legyen versenyben a szuezi csatorna, Palesztinába, Jeruzsálemig toltá határát, ezenfelül kecsében tartja a bagdadi vasutat.

Gyarmatolt Délafrikában a németek rováására nagyobbfolta, s így gyarmatpolitikájuk csak erősödött. Most más célja nincs, mint a vezetetés. Európában tovább folytatni, hogy minél gyengébb legyen minden fél, mely gyarmatpolitikát vezet. Csak ő veszi ennek hasznát, mert egy újabb háború megkezdését nagyon meg fogja fontolni minden állam!

Orosz előtört harcot, végromba szorította Szerbiát, Romániát, Olaszországot. A kis államok védelemre mondja magát, de ő maga elnyomja az irakei, Egyiptomi, Indiát, Mikor lesz tehát béke? Majd ha Anglia akarja.

Lásunk, hogyan szánul Anglia?

Geddes a nemzeti szolgálat minisztere az alsóházban beható fejtegetéseket tartott a tartató körök, amelyek akormány és a szakszervezetek közli megbeszélések tárgyát alkotják Geddes azt mondotta:

Legsürgősebb problémánk az idő szerint nem a hadsereg pótlási liető problémánk. Harározott nyilatkozatokat hallottam, hogy a hadfelszerelési rendszer letört és hogy a fronton levő hadsereg erők hiányában összeomlik. Ezeket a nyilatkozatokat semmiféle tény nem erősíti meg. Oroszország sem harcol már többé a szabadság ért. Franciaország teljes erejét kiadta a harcban és az egész terhet nem viselheti korlátlan ideig. Amerika még nem szállt táborba és hónapoknak kell még eltelnők, míg teljes len dülletet előre mehet. Olaszország súlyos csapásokat szenvedett. A jövő hónapokban minden Angliától függ.

Még ha Oroszország és Románia teljesen kiválnak is, mi és szövetségeseink lényegesen tulaulha leszünk a központi hatalmax hadserege fölött.

Az ellenséges hadsereg viszonyaira és összcállítására vonatkozólag Geddes azt mondta, hogy a németek már kénytelenek 18 éves ifjakat a lövésztörökben alkalmazni az orosz fronton. E ténnyel összehasonlítva az angol korhatár 19 év a tengertüli szolgálatra, francia a tabori szolgálatra 20 és az amerikai 21. Ellenségeink nemcsak fiatalabb embereket használnak fel, mint mi, hanem Ausztriában már ki is jolták a korhatárt egészen az 55-ik (?) életévig. Geddes becsülése szerint a központi hatalmak mintegy 38 hadosztályt vihetőek az orosz frontról a nyugati frontra, míg a keleten fennmaradó hadosztályokat haladéktalanul arra kell felhasználni, hogy pótlásokat szállítsanak a nyugati front irányában kiállításra. Geddes szerint nem kevesebb, mint 950.000 ember érhető el. Hasonló módon elérhető, hogy az osztrák magyar hadosztályok az orosz vagy nyugati frontra küldhetők. Ha mindazeket a tényezőket mérlegeljük, arra az eredményre jutunk, mondotta Geddes, hogy Oroszországnak a szövetségeseitől való elválása az ellenségesnek a nyugati fronton való harc erejét esetleg 1.600.000 emberrel tartálokoz nélkül, akiket külföldben az orosz fronton használtak volna, gyarapította.

Számtal más nem menthet meg a központi hatalmakat, mint egy oly leki katasztrófa drágákban, vagy egyik szövetségeseink országában, olyan természetes katasztrófa, amely Oroszországot érte. Az angol hadsereg ma több mint 4 millió emberrel számol. Ha a veszteségek többetbe vesszük, azt mondhatjuk, hogy ezek az erőszállítások, amelyeket a birt nemzetek tesznek, nem kevesebb mint hat és fél millió embert eredményeztek. De ha mi a ten gerészet és a légi szoráhatat olyképen szaporítjuk, mint azt tervbevettük és a tabori hadsereget fenn tartjuk, ugy az kétség, hogy az országban 480.000—450.000 emberrel, akik most a polgári életben vannak behívjuk.

Fehérvárcsurgón a Keresztény sajtó részvények jegyzése Nemeth Vince helyi tdkész ügy buzgó agitációjával serényen folyik. Eddig hatvan részvény jegyzettek a kis községben. A részvényesek közt az ottani társadalom minden rétege képviselve van.

HIREK.

— **Egyházmegyei hír.** A meggyesiek p. k. inf. nagel. János p. kamarás, dunabogdányi plebánost a felső budai esperesi kerület esperesévé nevezte ki. Ugyanakkor Ásványi Béla székesfehérvári felsővárosi káplán Bicskőre, Tichy Nándor volt lazarista r. áldozópap székesfehérvári felsővárosi plebániára küldetett káplánnak.

— **Pápi konferencia lesz ma pénteken d. u. 5 órakor a szeminariumban.**

— **Katonai szemle.** Báró Karg János főparancsnok, a honvédség főparancsnoka ma városunkba érkezett és megsejmelte a 17. honvédségvezérnök melegsádjait. Legtöbbjebb megelgedést fejezte ki.

— **A közlekedési bizottság ülése.** A városi közlekedési bizottság csütörtökön délután rendes heti ülését tartotta dr. Saára Gyula polgármester elnöklétével. Foglalkozott a bizottság a Vermes dr. kezébe kerülését, melyet a legutóbbi közgyűlés határozata ellen beadott, Steiner Géza és Vágó bizottsági tagok tiltakoztak a munkásság nevében a felelősséget a beállítás ellen, hogy ok nem helyeslik a közgyűlési határozatot. Rámutattak, hogy éppen ők, a munkásság képviselői, helyes szociális érdekből először vetették fel dr. Kerekes főjegyző munkájának honorálási kérdését a bizottságban. A bizottság dr. Steiner János bizottsági tagot megbízta, hogy nevében a felelősséget az észrevételeket szerkesztesse meg, amit a polgármester a felelősséggel együtt fel fog a belügyminiszterhez terjeszteni. A hűségkardes foglalkoztak s a legszélesebb ellenőrzést határozták el a sérülés és zsír elfűlésének megakadályozására.

— **A hírtűgy.** Tegnap esti munkában megírult, hogy az O. K. H. 7 vagon gabona és 2 vagon kukoricaszemet utalt ki a városnak február 15-ől egy óra. A közlekedési miniszter a város vezetőségének személyes közbejárására ezt a mennyiséget 2 vagonnal fel emelte.

— **A sérülés.** A városi közlekedési céljaira Nagylőköm hízalásra beállított 495 sérült a Haditermény rekvirálta. A zár alól való feloldás céljából a közlekedési miniszternél a város deputációjától is, s a közlekedési miniszter a legteljesebb jóindulattal a biztosítót a káldótságot kérelme elbírálásánál.

— **Szén. Sági Lajos** randórfőkapitány tegnap Budapesten eljárta a szénközpontban, hogy újabb szénutalványozást eszközözzön ki. Kihátása helyezett 14 vagon szén, amelyet rövidesen leszállítanak Székesfehérvári városának.

— **Halálhír.** Horváth Károly csendőrfőkapitány 48. házasságának 13 ik évében hirtelen elhunyt. Temetése e hó 15-én, pénteken délután fél 3 órakor lesz a csapattörtházban.

— **Az Országos vásár.** Az e havi országos vásár teljes egészében meg lesz tartva, így tehát a márhavásár is.

Háború és béke hírei.

A **hadú a mielőbbi általános békeről.** Az osztrák parlament ukrán képviselői a különféle megközelítések alkalmából hódoló táviratokat intéztek a királyhoz, amelyre a következő választ kapták: **Öfelsége legkegyelmesebben köszöni az ukrán különféle alkalmából hozzáintézet szerencsekívánatokat.** Isten további áldására számítva a mielőbbi általános, tisztességes békébe vetett bizalomteljes reményének ezton ad kifejezést.

Wilson szerint: az általános békeről csak a következő alapelvek tekintetbevételevel lehet eredményesen tárgyalni:

1. Hogy egy végleges megegyezés minden egyes részének az illető esetben való igazságon és olyan kiegyezésen kell felépülnie, amelyről a legvalószínűbb, hogy tartós békét fog előidézni.
2. Hogy népeket és tartományokat nem lehet az egyik állam felsőbbbségébe, egy másikba áttolni, mintha csupán tárgyakról, vagy kövekről lenne szó valamely játékban, ha mindjárt az erő egyensúlyának nagy játékában is, amely maga örök időkre diszkreditálva van. Hogy azonban — 3. oly területi kérdéseket, amelyekkel az a háború felel, az az illető lakosság érdekében és javára, ne pedig a versengő felek kiegyezése-vagy kompromisszuma egy része gyanánt kell megoldani.
4. Hogy minden világosan körülírt nemzeti igényt oly messzire menő módon kell kielégíteni, mint csak lehetséges, anélkül, hogy új elemeket vagy a vizsály és ellentét régi elemeinek megőrkölését, amely Európa és ezzel együtt az egész világ békéjét, csakhamar ismét megzavarná, felvegyenek.

Ezeket az alapelveket: a német katonái és annexiók pártion kívül mindenki méltányolja.

Kínai és Japán csapatokkal fenyegetik Trockijt. A N. W. Fagblatt közli a Berner Tageblatt értesítését, amely szerint az ántantállamok kormányai tudtára adták Trockijnak, hogy szükség esetén kínai és japán csapatok vonulnak be Sziberiába. Valószínűleg ez tartotta vissza Trockijt attól, hogy a központi hatalmakkal formális békét kössön.

Az ukrán csapatok hazamennek Örményországból. Azok a legnagyobbrészt ukrán csapatok, amelyek Örményországot megszállva tartják, ezeket a területeteket haladéktalanul ki fogják üríteni s azután Trapezunion és Feodozián keresztül hazatérnek, hogy a keleti központi rada rendelkezésére álljanak.

Cionista miniszter Oroszországból. A bolsevik közből rendszertől jól informált varsói zsidó lapok azt jelentik, hogy orosz igazságügyminiszterre az ortodox zsidó vallású Steinberg ügyvédet, a cionista morganom egyik vezetőjét neveztek ki.

Anglia nem ismeri el az ukrán békét. A Reuter ügynökség értesítése szerint a brit kormány nem tartja kötelességének, hogy elismerje azt a békét, amelyet Ausztria és Magyarország és Németország s azok az egyének kötöttek, akik Ukránia nevében aláírták.

— **Magyar tanítónő német iskolában.** A mi megyénk felső részében akadnak még falvak, a melyben a magyar szó nehezen találja meg a fészket. Azonban az ügyes fészekrakó itt is csodákat művelhet. Pusztavámra nemrég került egy talpraesett magyar tanítónő, aki elődei nyomdokain járva megfeszített energiával felkelti a magyar nyelv népszerűsítésének. A magyarleckétanítás, irás, olvasás művészetét nem elgátlta ki, szabad idejét arra használta, hogy a kis Miedik és Johannek körül színjáték társaságot szervezzen. Persze elinte nézezen ment, törték, zuzták a magyar szót az apró svábok. Mikor látták, hogy a nekifeszített szorgalomnak és igyekezetnek látható eredményei vannak, valószínűságra lába esett valamennyi, úgy tanultak, úgy versengtek egymással. A szülők alig bírtak velük, még éjjel is a szindarabot tanulták. Parsang utójára azán meglett a nagy színjáték a magyar nemzeti színházban, mely ideiglenes helyiségét az iskolában ültötte föl. Előadók: *A kárpátokban* és *A szökevény* című hazafias, háborús s izzig-vérig magyar tartalmu darabok, amelyek a mi hőseink szenvedésit és a haza megvédésében tanusított vitézségét magasztalja, a gyávák és szökevények nyomorúságát ostorozza. Persze ott volt az egész falu. Aki előszörre nem fért be, a második és harmadik előadásban gyönyörködött ragyogó szemekkel. A dicsőség és diadal feljes volt. Azonban a dicsőség és elismerés kószoruját le kell tennünk a derék tanítónő: Roszkovetz Margit előtt, aki az idén vette ugyan át az osztályát, azonban felszántó alatt bebizonnyította, hogy nem a közpáni lelkek közül való. Egyéb-ként sárszentmihályi születés és Fehérvárra is pályázott már. Sikereinek folytatását a legszebb reményekkel várjuk.

— **Nyári időszámítás.** Mint értesülünk, a kormány az utolsó két esztendő tapasztalatai alapján, hűlönösen a világtársal való takarékosságra való tekintettel, a folyó évben is el fogja rendelni, hogy az április hó 14-éről 15-ére virradó éjjel az órák egy órával előbbre igazítandók. Szeptember 15-én az órák ismét egy órával visszajazítandók lesznek.

— **Adományok.** A szegény család részére ujabban a következők adakoztak: Tamás Rózsi, Takács Nagy Józsefné, N. N. 10—10 K, M. nővérek 5 K, P. I. 3 K, Herberth Lalka Dunaadony 2 K. Névtelen: szén és élelmickek.

Színház.

A **vasgyórsat**, nagyanyánk eme kedvelt műsorát újította fel tegnap este a szimarsulat. Tegnap este is kitétek a pénztár ablakára, hogy minden jegy elkt. — Más problémákat szeretnének ugyan megoldani színházunkkal a háború negyedik évében, de azért Mouline félszeg parvenjében sok hirtelen meggazdagodott hadiszállító tükörképére ismerhetlett. — A szereplők közül Majthényi László, Kovács Lulu, Brádi Andor és Wirth Sári jól játszottak. A rendezésért Majthényit illeti dicséret.

Heti műsor:
Pénteken: Három a kislány.
Szombaton: d. u. Heidebergi diájt.
Vasárnap: d. u. A román este. János vitéz.

Mozí.

Az **Apollo** mozgófényképe
Jókai film az Apollóban. A minap bemutatott Mikszáth filmet, mely annyira elragadta az Apolló műtérő közönségét, most egy új pompás Jókai film követ. Péntek, szombat és vasárnap kerül műsorra Jókai Mórnak a „Halálraítelt” c. nagyhatású bűnügyi elbeszéléséből készült 4 felvonásos filmatrakció, mely a hírneves Uher filmgyár mesteri alkotása. A minden részleteiben grandiózus filmdráma főszerepeit Stöckelberg Lea bécsi színművésznő és Feenyessy Emil játszik, ami biztosítja a filmnek kiváltságos nagy sikerét. Előadások pénteken és szombaton 6 és fél 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendés helyárak.

— **Szeplő, májfit pörösítés** arctisztatlanság ápolására biztos hatású szer a „Korona-tejkrém” (ezelött Crème de Laktine), mely párszori használat után az arcot bársonysimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 1.50 K. Nagytégely 3 K. Kapható Szűcs Róbert gyógyszerárban.

Köhögés ellen kitűnően bevált házi szer a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1 korona. Kapható: Szűcs Róbert király téri gyógyszerárban.

APACMUNDETÉSEK

Kiszolgáló lány. Jó nevelésű, ki a konyhán is segítkezik 15-re vagy 1-re felvételt. Horváth vendéglő, Tobak utca 7.

A gázgyarban napszámokos havi 210 korona fizetésű felvételenk.

Egy ház hely a Lövéde-uticában a javítóintézetnek szemközti eladó. Tudakozódni lehet Hal tér 15.

Ukránia-színház

Pénteken, február 15-én
Egy napos repriz!

Kosta Negra.

Detektív-dráma 4 felvonásban.
Kiegészítő pótműsor.
Előadások fél 7 és fél 9 órakor.
RENDES HELYÁRAK.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap.
február hó 15., 16 és 17-én:

Halálitelet.

JÓKAI MÓR legérdekesebb bűnügyi elbeszélése nyomán 4 felvonásban.
Remek kiegészítő műsor.
Előadások: 6 és fél 9 órakor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.
Rendés helyárak.